

Actuele ontwikkeling resultaten en inkomens in land- en tuinbouw 2019

16 december 2019

Wageningen Economic Research & CBS

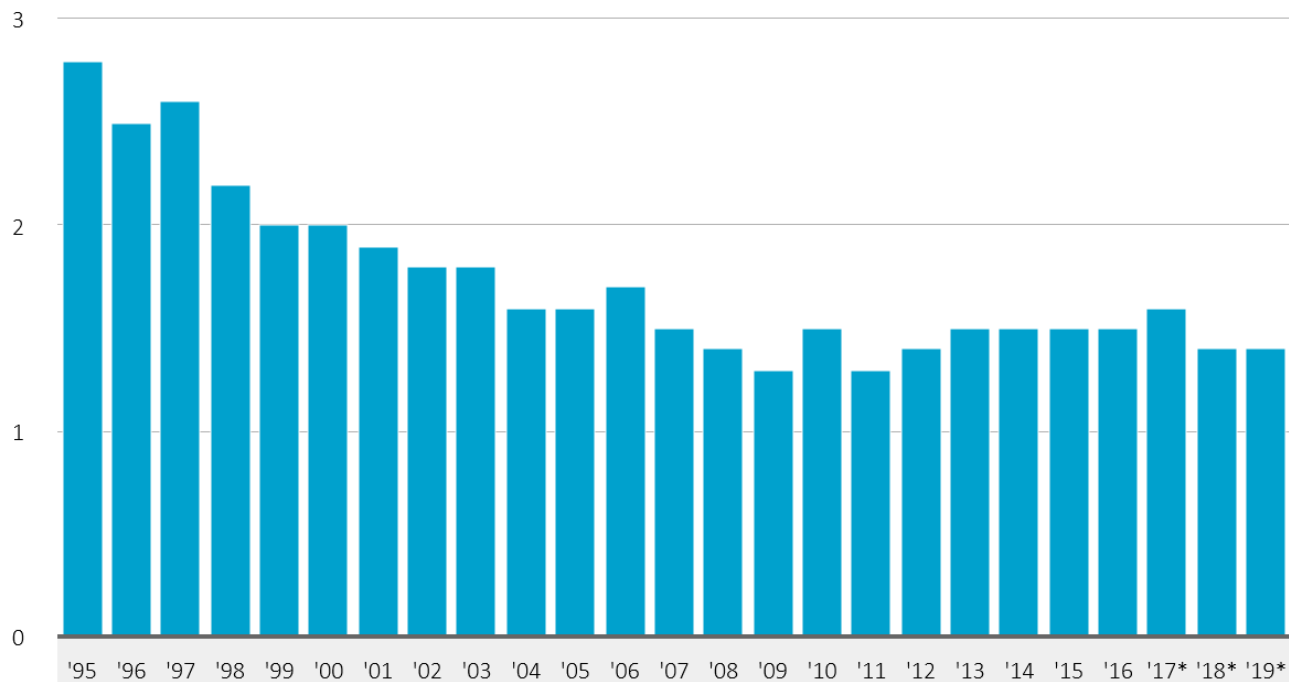

Inhoud

- Olaf Hietbrink – Wageningen Economic Research
- Cor Pierik – CBS, Macro economische trends
- Harold van der Meulen – Wageningen Economic Research
 - Inkomensontwikkeling 2019 per sector
 - Liquiditeitspositie: spreiding
 - Inkomenspositie per huishouden – lage inkomenspositie
 - Vermogenspositie land- en tuinbouw
- Vragen en verdieping met sectordeskundigen

Landbouw in de Nederlandse economie

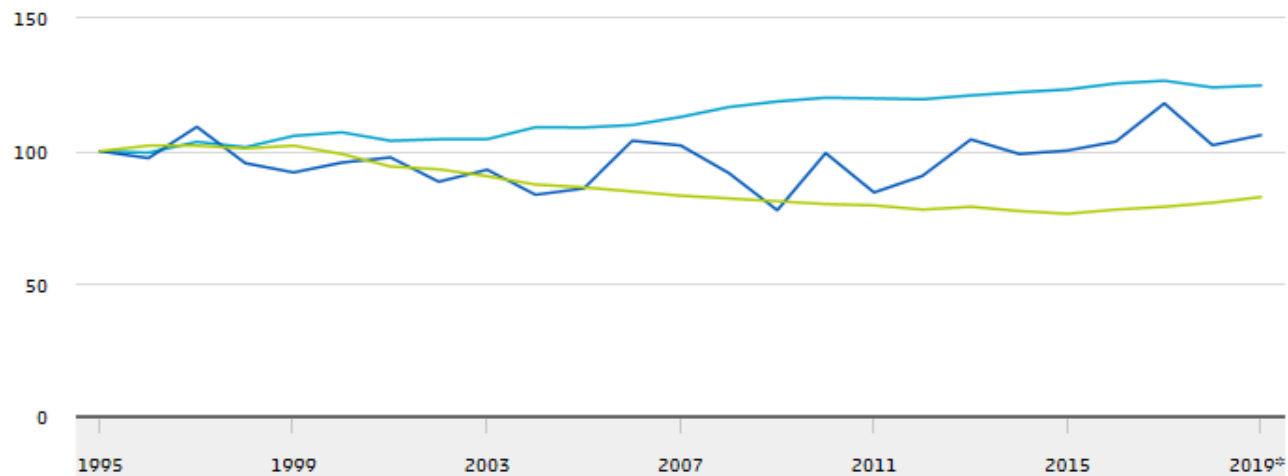
% bbp

Landbouw

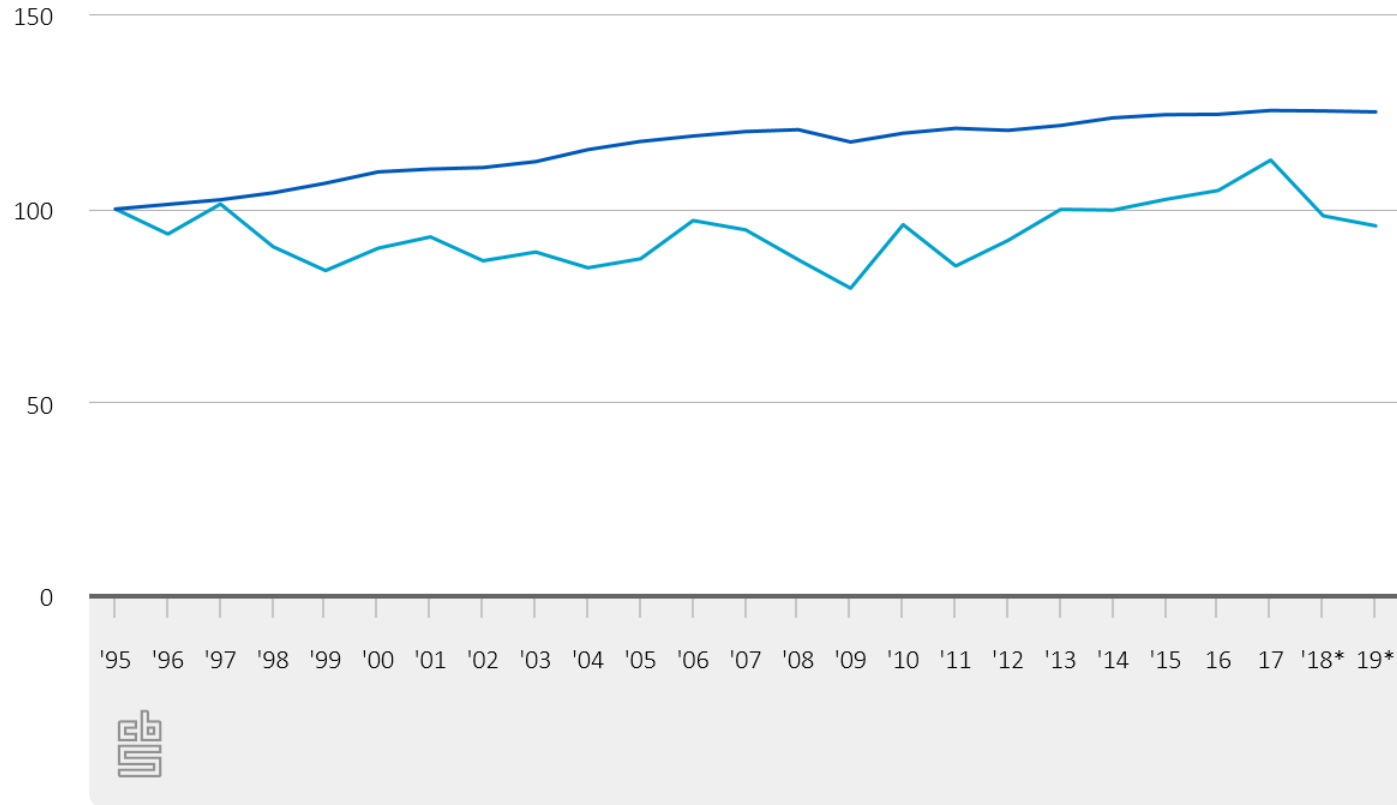
1995=100

— Productievolume — Inkomsten — Arbeidsvolume

*Voorlopige cijfers

Bbp landbouw versus bbp Nederland totaal

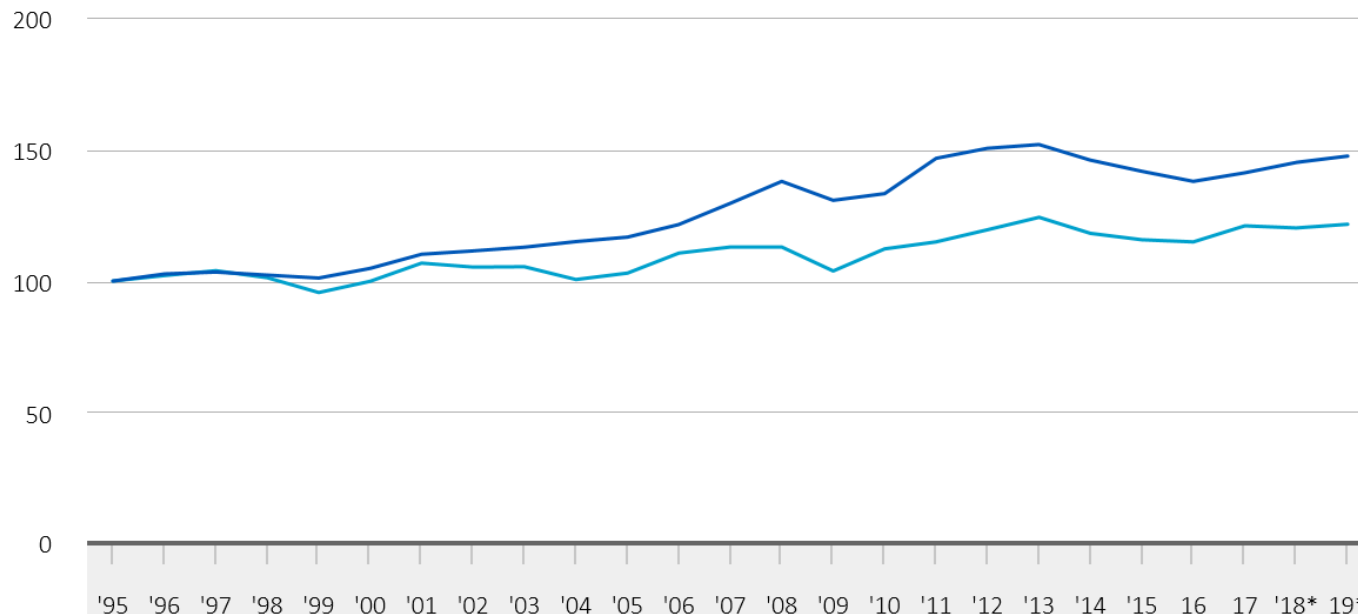

Landbouwincome per arbeidsjaar

Inkomen Nederland per arbeidsjaar

Waarom lopen de landbouwinkomens achter bij die van de rest van Nederland

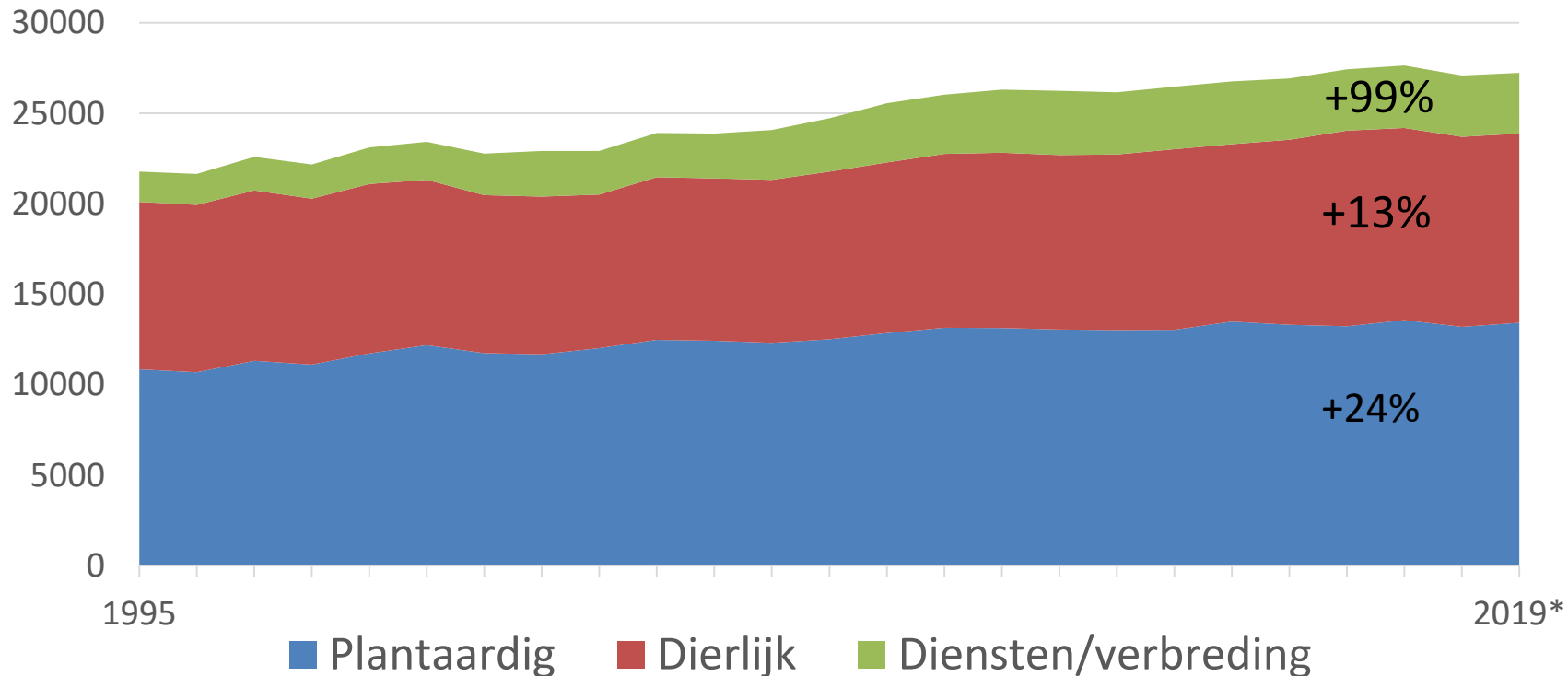
1995=100

— Productie — Verbruik

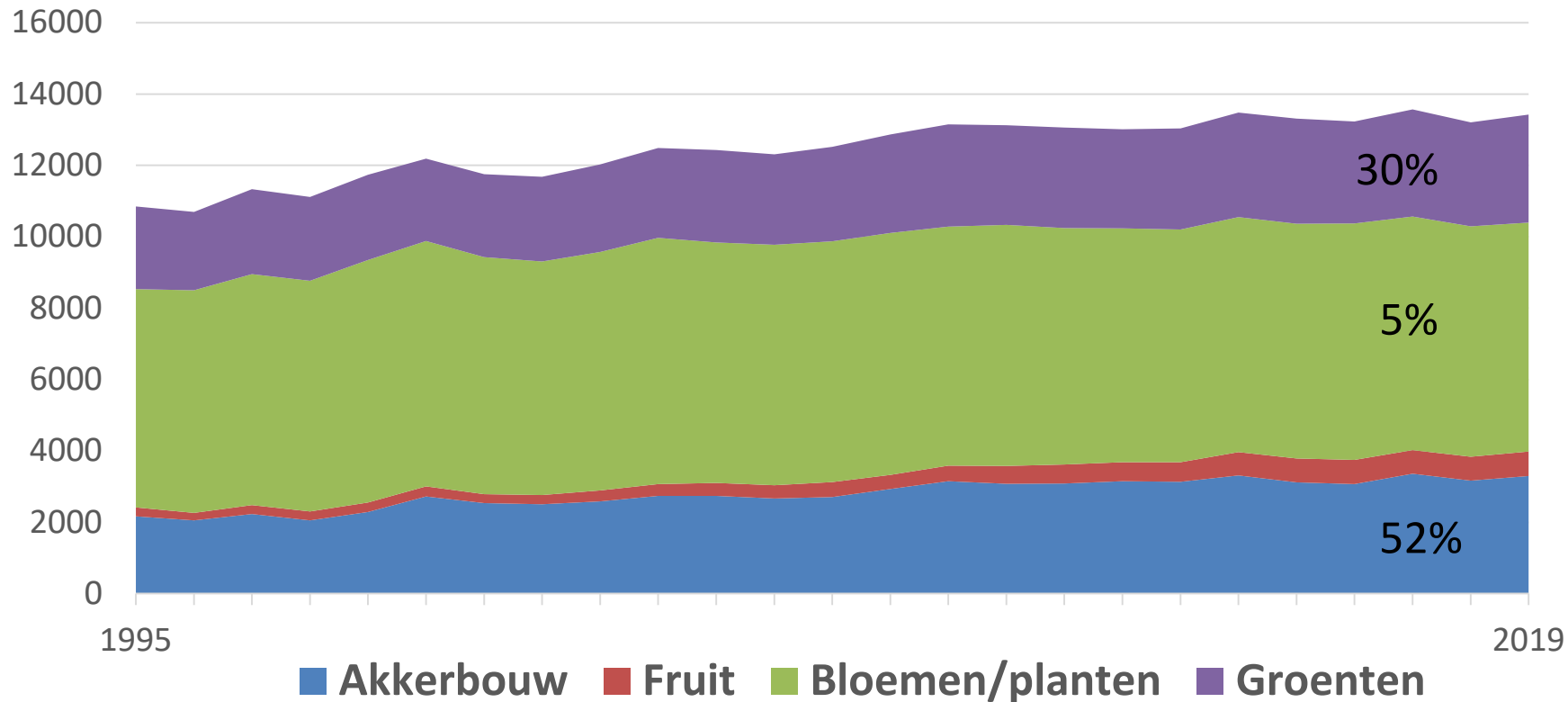
mln euro

Productiewaarde landbouw (prijsniveau 2015)

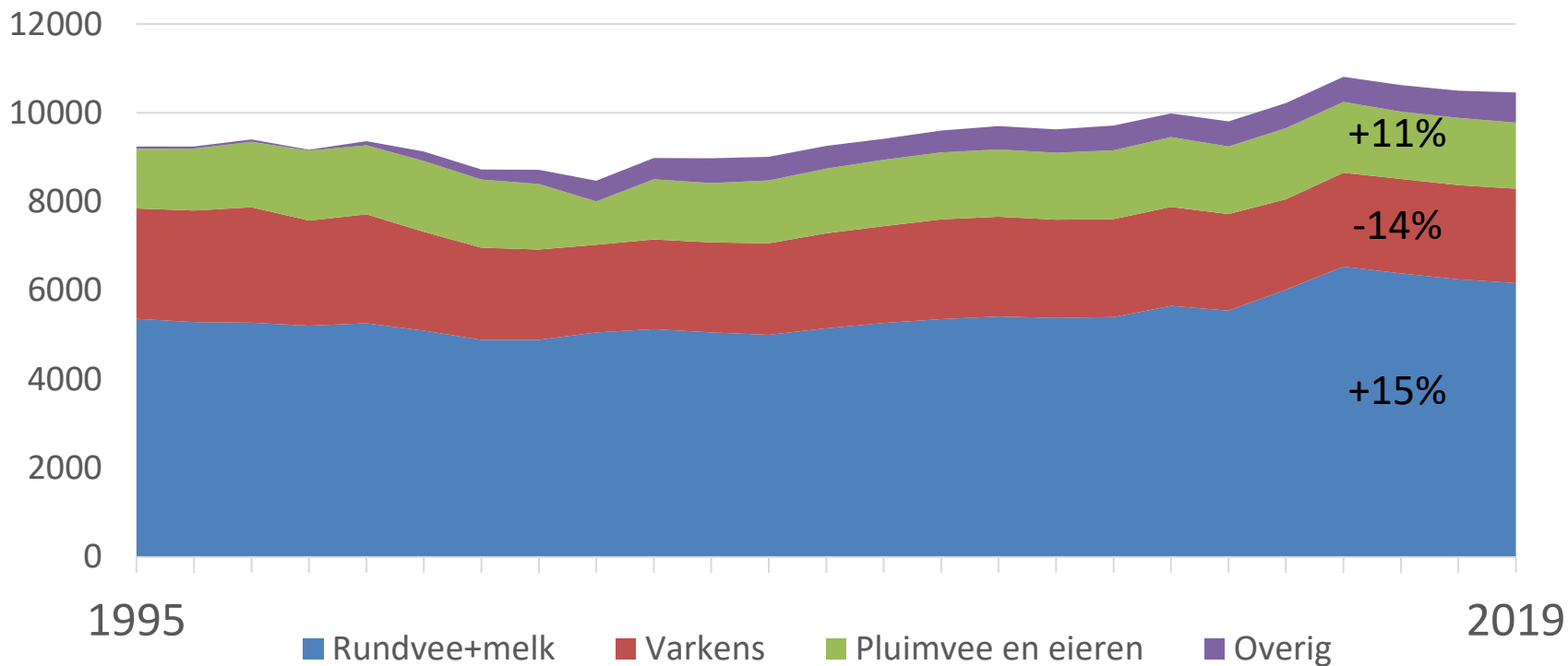
mln euro

Productiewaarde plantaardige producten (prijsniveau 2015)

mIn euro

Productiewaarde dierlijke prod. (prijsniveau 2015)

Sectorrekening

- Economic Accounts for Agriculture (Eurostat, CBS)
- Raming 2019
- Geaggregeerde gegevens
- Andere uitgangspunten dan Informatienet
 - Populatie (productie versus bedrijven)
 - Rekenschema (kalenderjaar versus oogstjaar)

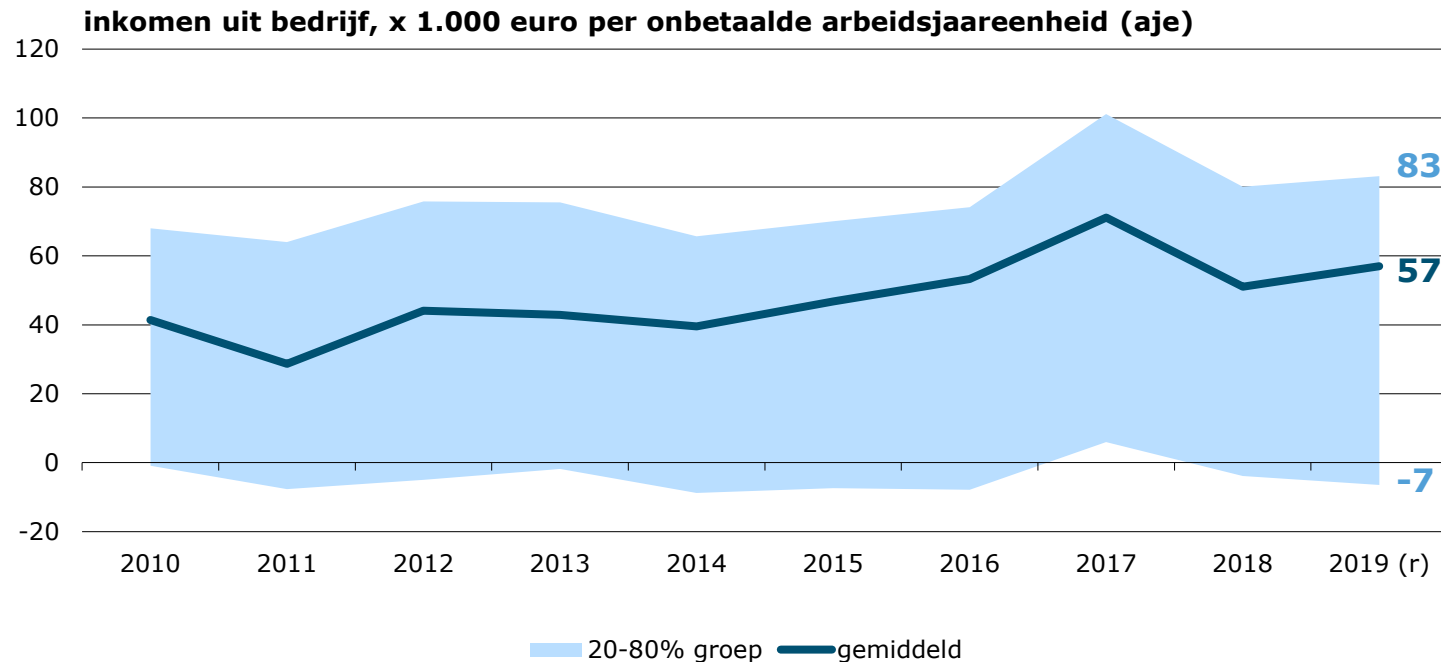
Sectorrekening

x miljard euro	2018 (v)	2019 (r)	Mutatie (%)
Productiewaarde	28,1	28,6	+2
- Kosten goederen en diensten	17,5	17,7	+1
= Bruto toegevoegde waarde	10,6	10,9	+3
- Afschrijvingen	4,0	4,0	
= Netto toegevoegde waarde	6,7	6,9	+5
- Betaalde factorkosten	4,4	4,5	+2
+ Saldo subsidies en heffingen	0,6	0,6	
= Resterend inkomen	2,9	3,0	+5

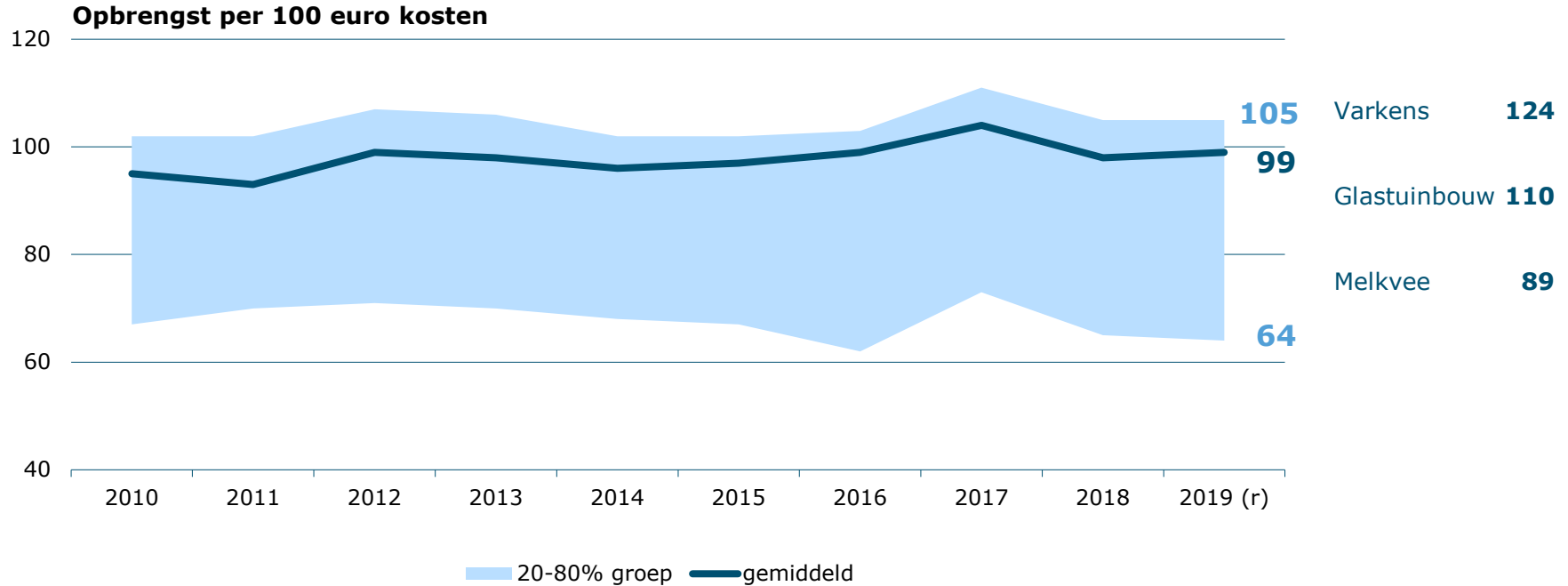
Inkomensontwikkeling 2019

Gemiddeld inkomen land- en tuinbouw	↑	stijgt licht
Varkenshouderij	↑	breekt records ↑
Melkveehouderij	↓	kosten ↑ melkprijs ↓
Pluimveehouderij	↓	prijzen ↓
Akkerbouw	↓	gewasprijzen ↓
(Glas)tuinbouw	↑	prijzen ↑

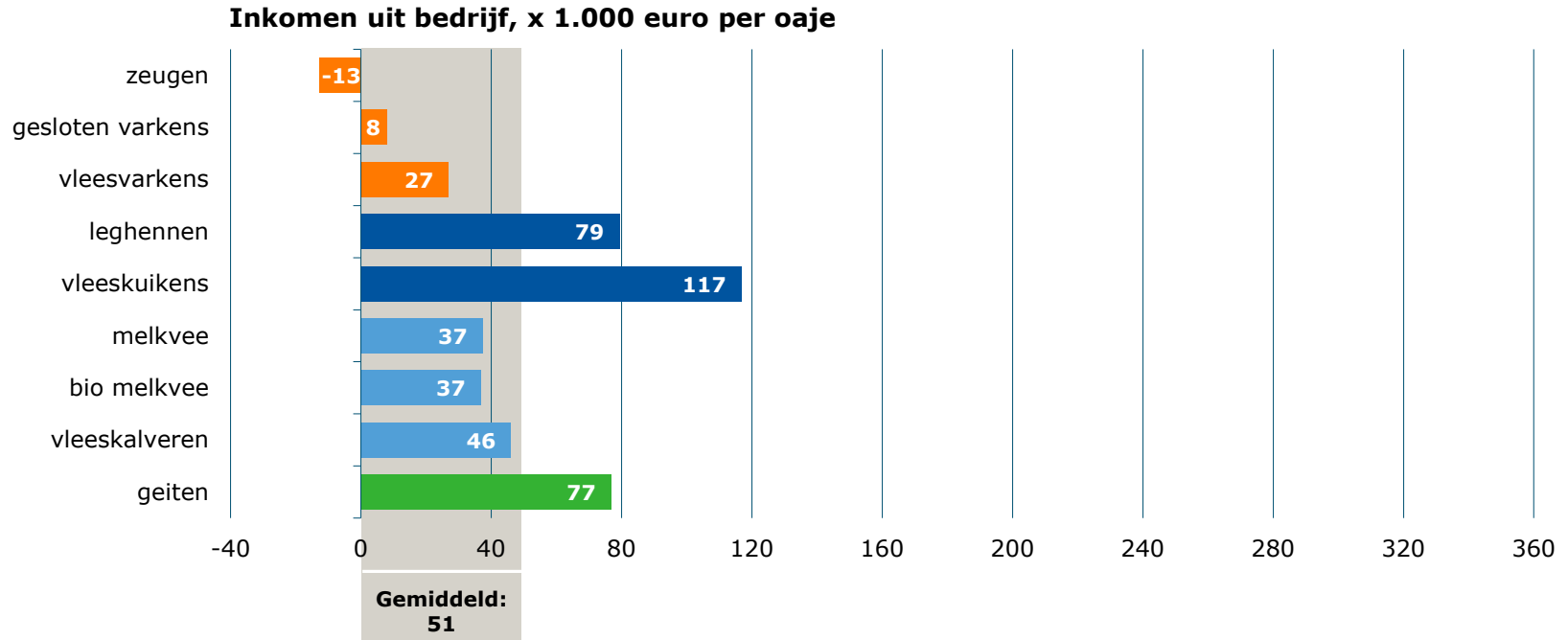
Gemiddeld inkomen stijgt licht, spreiding groot

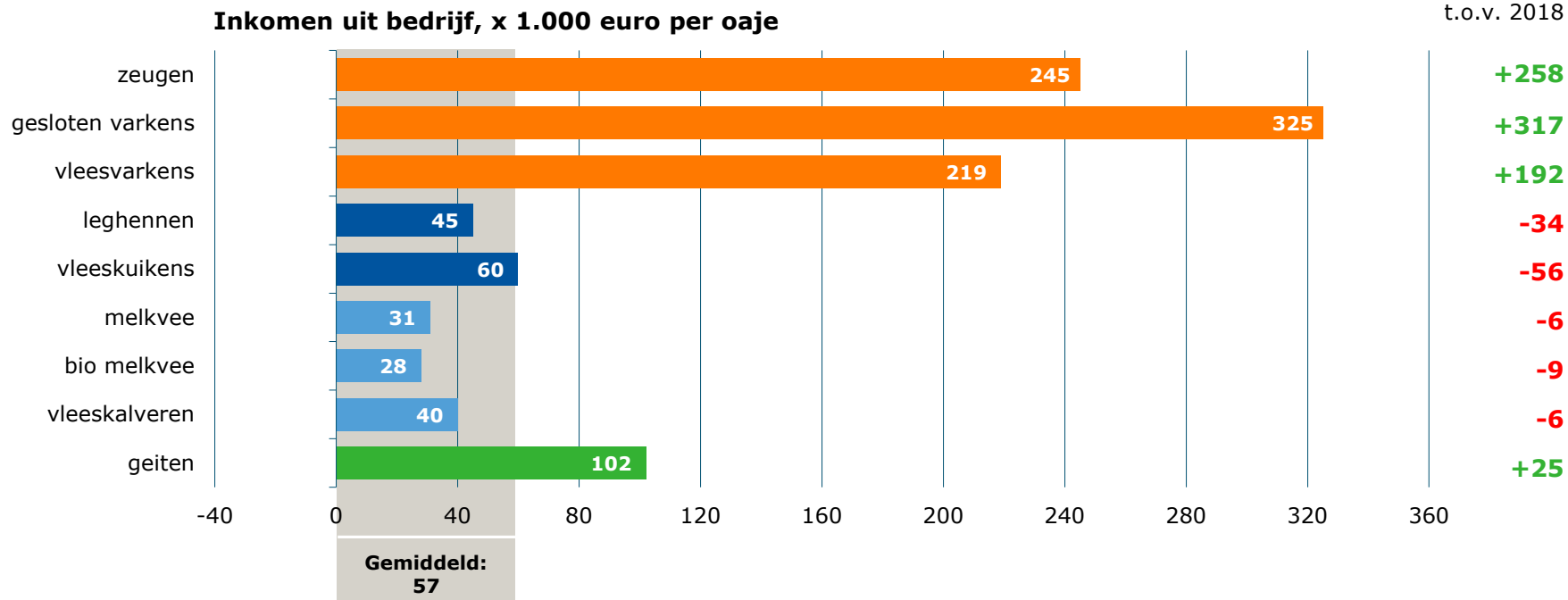
Rentabiliteit stabiel

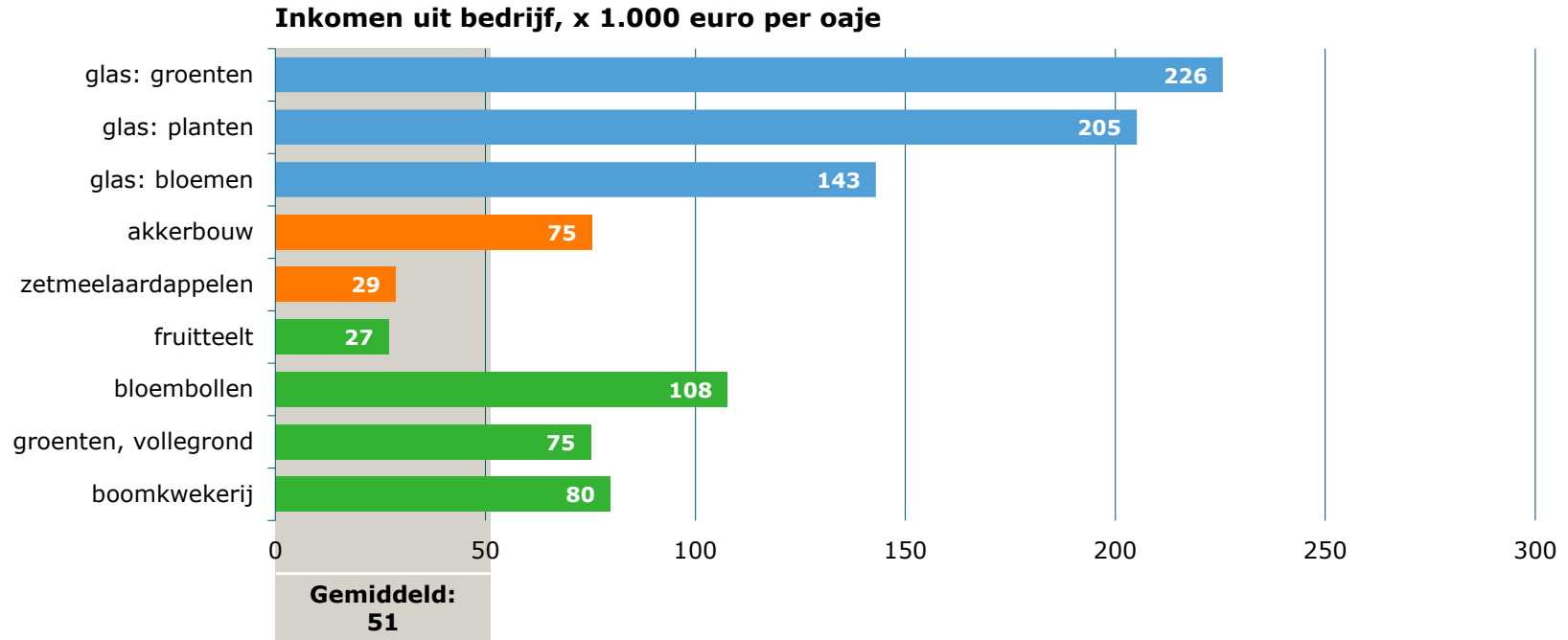
Inkomens in 2018 - veeteelt

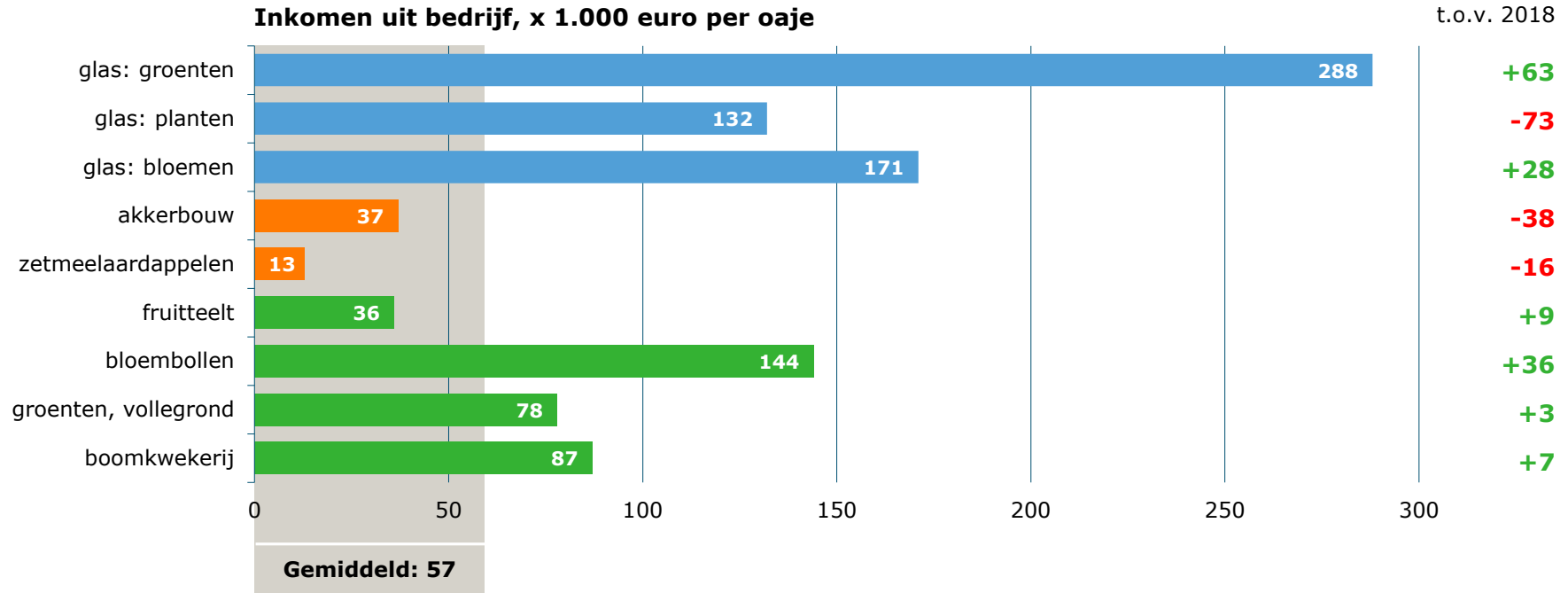
Inkomens in 2019 - veeteelt

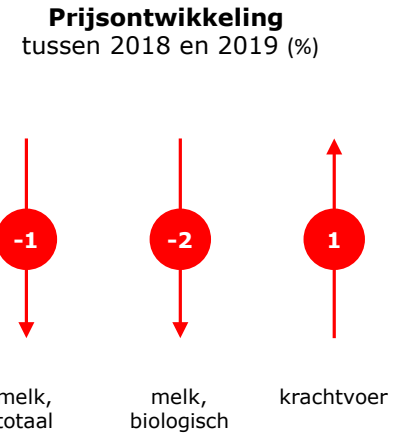
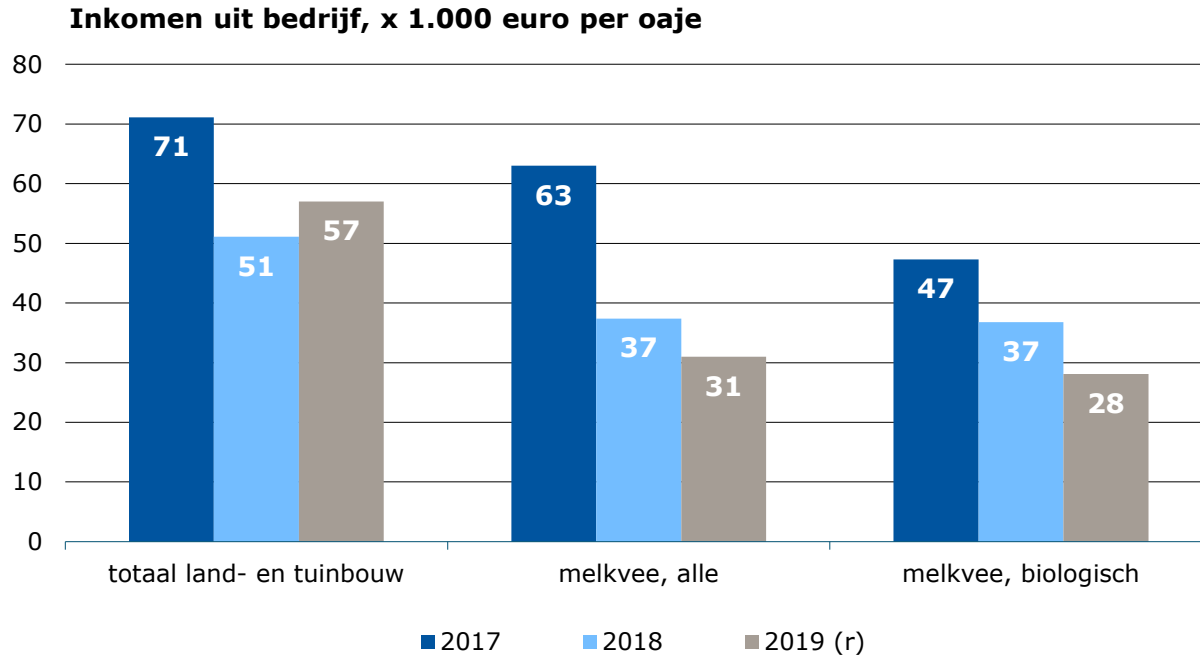
Inkomens in 2018 - plantaardig

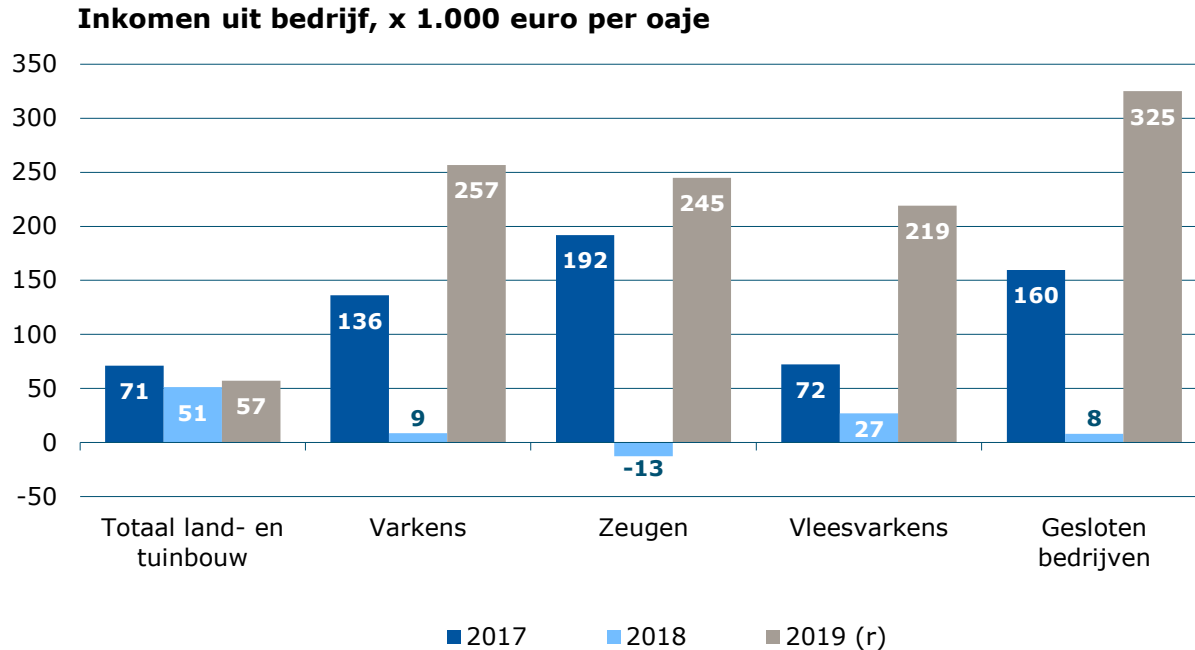
Inkomens in 2019 - plantaardig

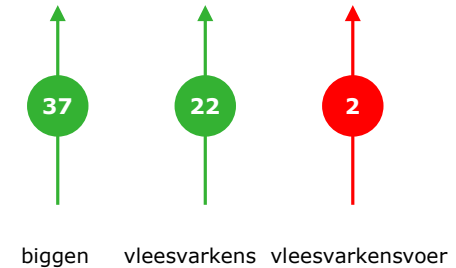
Inkomens melkveehouderij

Inkomens varkenshouderij

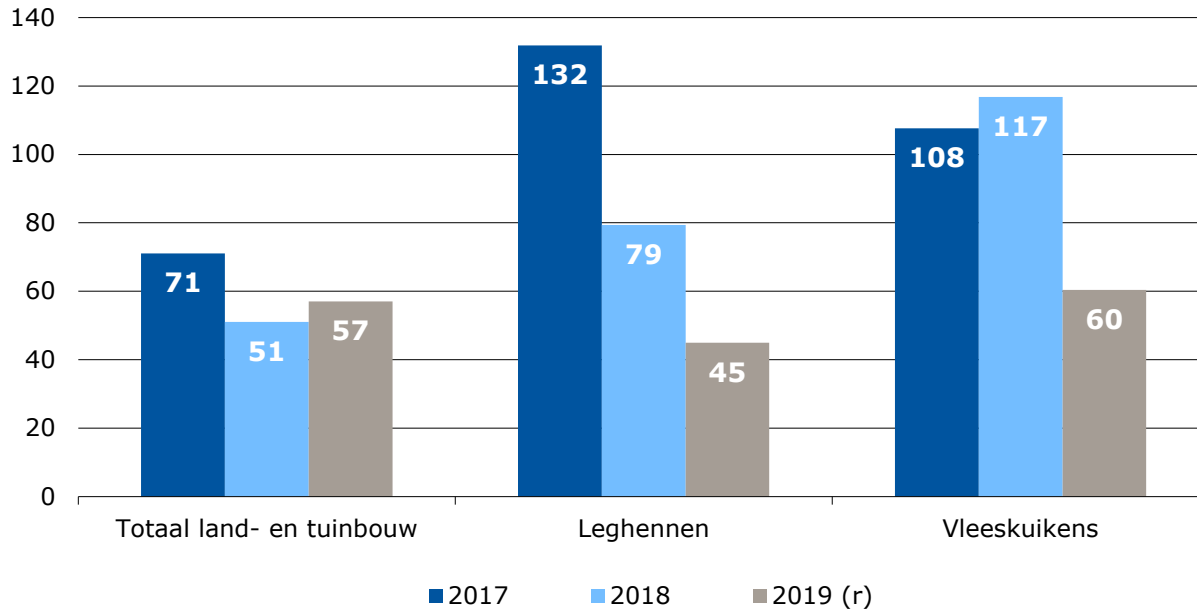

Prijswontwikkeling
tussen 2018 en 2019 (%)

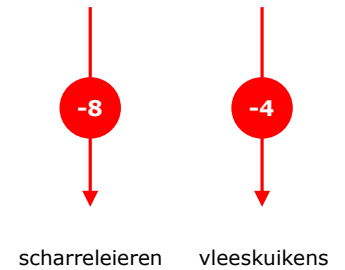

Inkomens pluimveehouderij

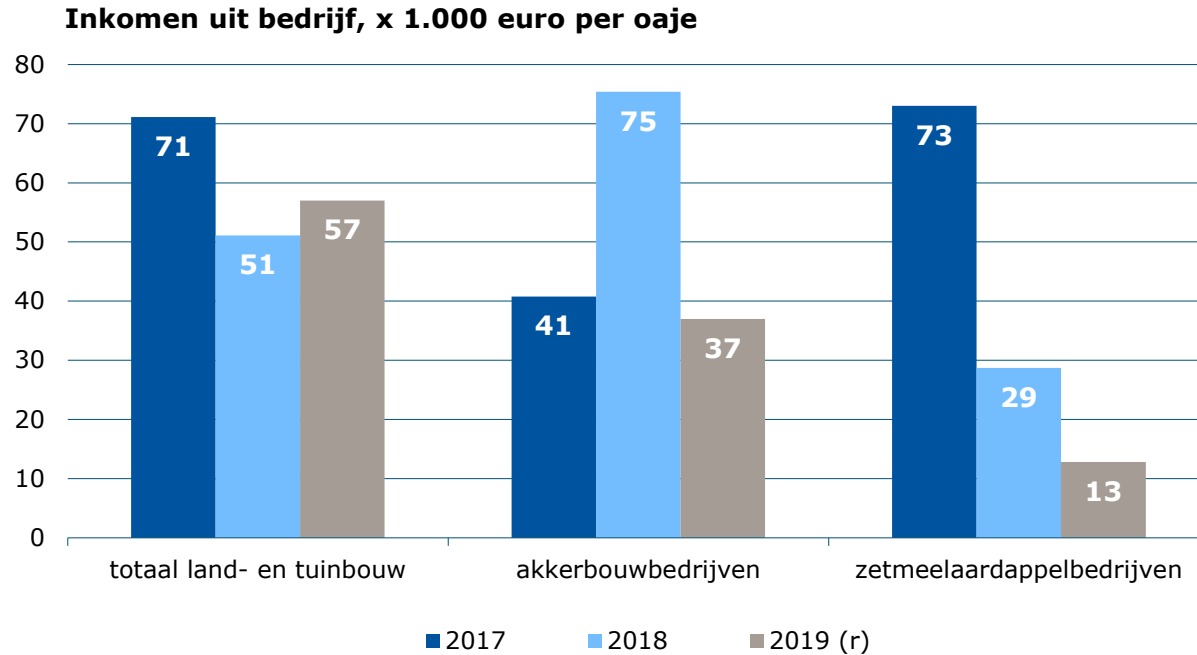
Inkomen uit bedrijf, x 1.000 euro per oaje

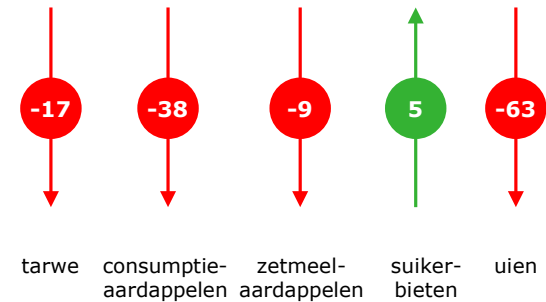
Prijswontwikkeling
tussen 2018 en 2019 (%)

Inkomens akkerbouw

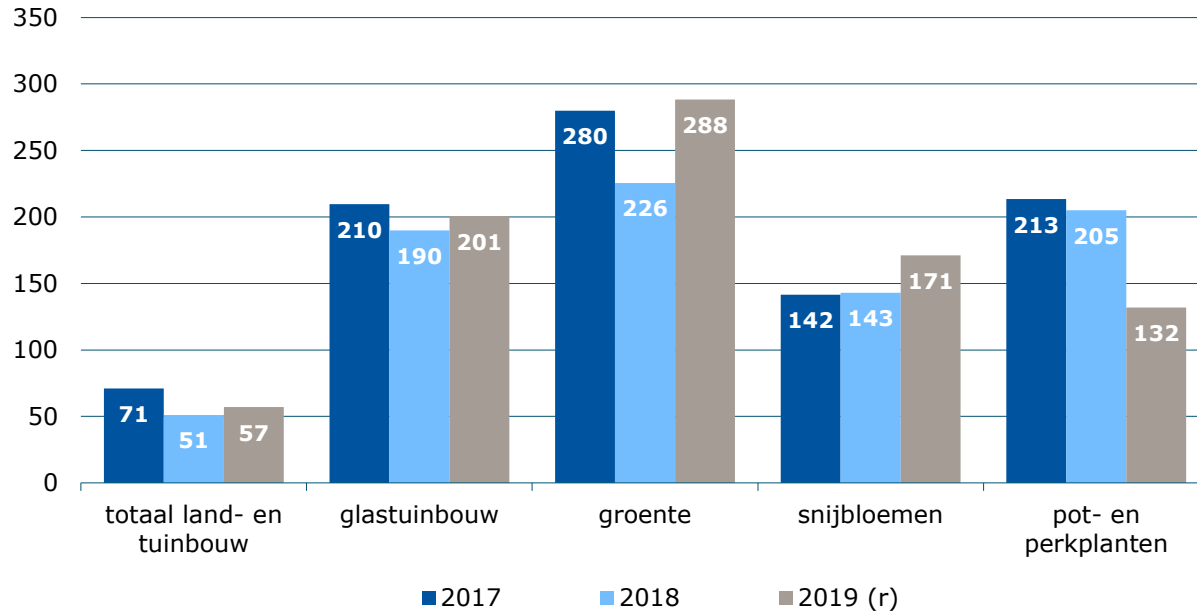

Prijswontwikkeling
tussen 2018 en 2019 (%)

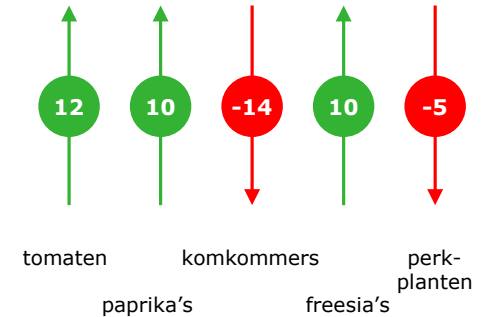

Inkomens glastuinbouw

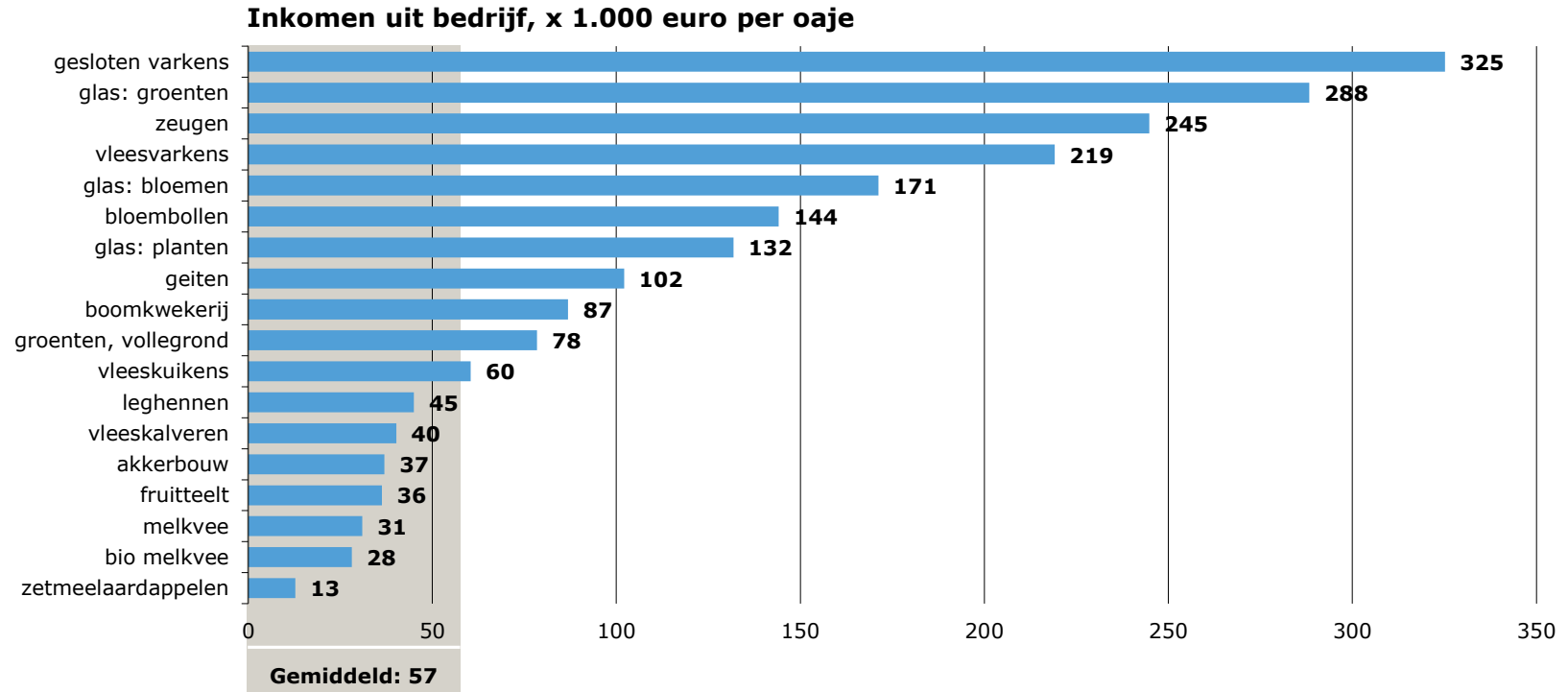
Inkomen uit bedrijf, x 1.000 euro per oaje

Prijswontwikkeling
tussen 2018 en 2019 (%)

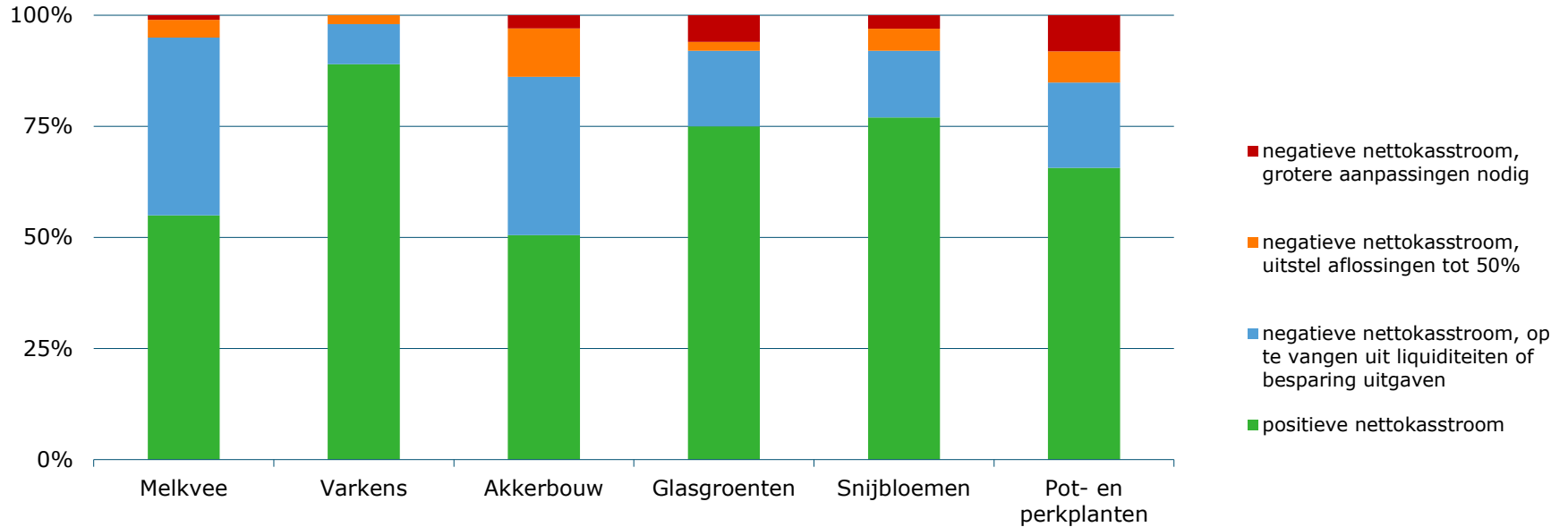
Resumerend: Inkomens in 2019

Liquiditeiten: definitie

- Resultaten op basis van ontvangsten en uitgaven
- Verdeling van bedrijven in groepen:
 - Positieve netto kasstroom
 - Negatieve netto kasstroom, waarvan
 - Op te vangen uit eigen middelen (en enige besparing op uitgaven)
 - Op te vangen door lagere aflossingen (tot 50%)
 - Grotere aanpassingen nodig.

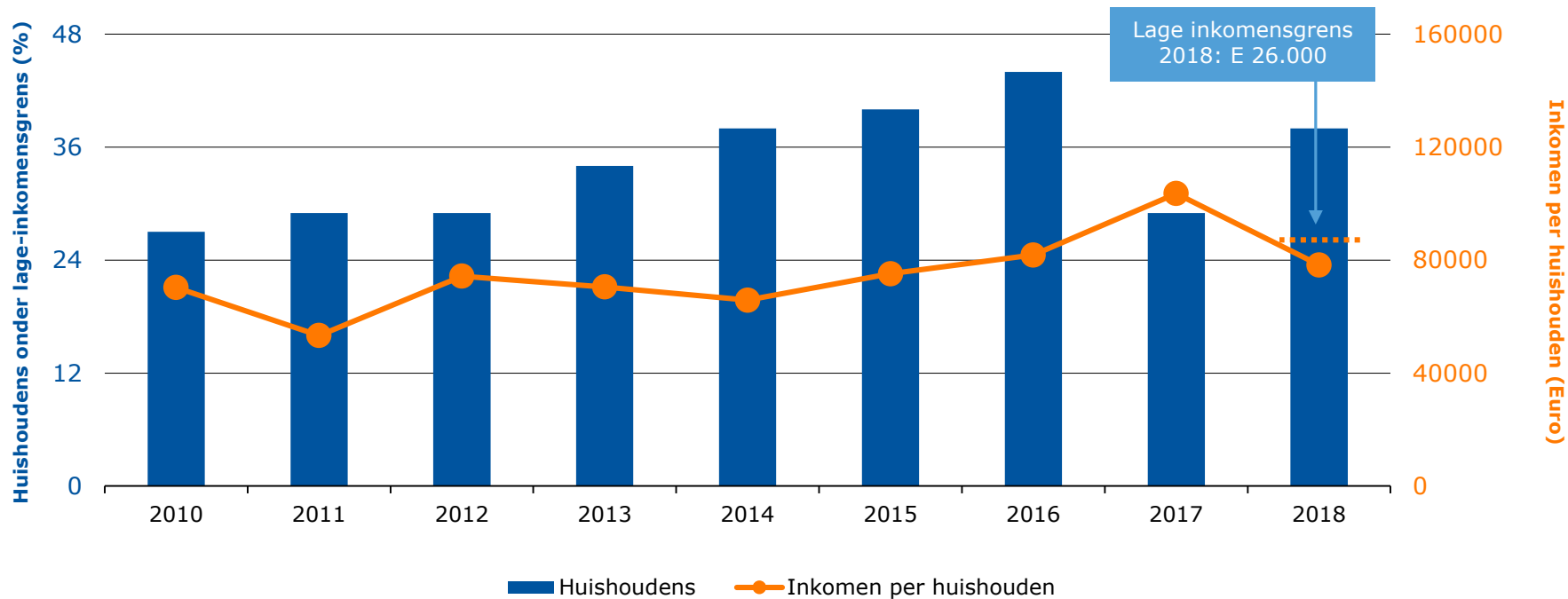
Liquiditeit 2019

Balans: uitgangspunten

- Waardering tegen actuele waarde per einde boekjaar
- Grond
- Immateriële vaste activa: fosfaat-, pluimvee- en varkensrechten
 - Alles waarderen: om niet verkregen rechten + aangekochte rechten
 - Belastinglatentie van 30% van de waarde aan de passiva-zijde
 - Niet afschrijven; pas bij formeel besluit van afschaffing zoals destijds ook bij melkquota is toegepast vanaf 2009.
 - Geen invloed op het inkomen uit bedrijf

Inkomen per huishouden & huishoudens onder lage-inkomensgrens

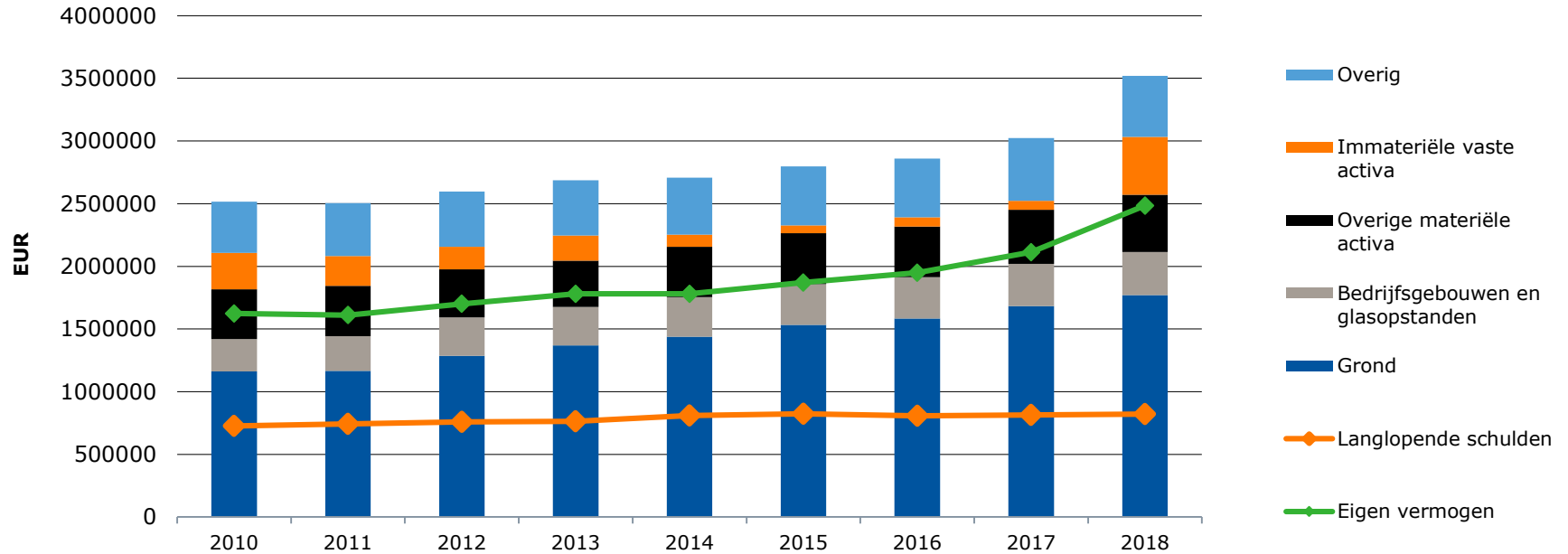

Balans: uitgangspunten

- Waardering tegen actuele waarde per einde boekjaar
- Grond
- Immateriële vaste activa: fosfaat-, pluimvee- en varkensrechten
 - Alles waarderen: 'om niet' verkregen rechten + aangekochte rechten
 - Belastinglatentie van 30% van de waarde aan de passiva-zijde
 - Niet afschrijven; pas bij formeel besluit van afschaffing (vgl melkquota vanaf 2009)
 - Geen invloed op het inkomen uit bedrijf

Balanswaarde einde boekjaar

Totaal land- en tuinbouw

Aanvullende informatie op Agrimatie.nl

- Proces van publiceren
 - Agrimatie.nl (ma 16/12 15.00uur online)
- Andere informatie
 - Milieu-indicatoren
 - Vermogenspositie land- en tuinbouw per bedrijfstype

Sectordeskundigen

- Melkvee
- Akkerbouw en opengrondstuinbouw
- Varkenshouderij
- Glastuinbouw – groente
- Glastuinbouw – sierteelt
- Macro-economie

Pieter Willem Blokland en Jakob Jager

Bert Smit en Ruud van der Meer

Robert Hoste

Gerben Jukema

Jan Benninga

David Verhoog

Dank voor uw aandacht

Vragen?

